

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 1. august 2022
(OR. en)

11711/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0221(NLE)

COASI 115	AGRI 349
ASIE 53	TRANS 519
CFSP/PESC 1055	ENV 786
RELEX 1075	ENER 387
COHOM 84	ECOFIN 792
CONOP 68	EDUC 281
COTER 199	CULT 79
WTO 135	CLIMA 388
JAI 1078	MIGR 227
DEVGEN 157	ASEM 18

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	1. august 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 353 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 353 final.

Lisatud: COM(2022) 353 final

Brüssel, 1.8.2022
COM(2022) 353 final

2022/0221 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Nõukogu volitas 2004. aasta novembris komisjoni pidama läbirääkimisi individuaalsete partnerluse ja koostöö raamlepingute sõlmimiseks Tai Kuningriigi, Indoneesia Vabariigi, Singapuri Vabariigi, Filipiini Vabariigi, Malaisia ja Brunei Darussalami Riigiga. Läbirääkimisi Malaisia alustati 2011. aasta veebruaris pärast seda, kui komisjoni president Barroso ja Malaisia peaminister Najib Razak olid 2010. aasta oktoobris läbirääkimiste alustamises kokku leppinud. Läbirääkimised jõudsid lõpule 12. detsembril 2015 toimunud 11. läbirääkimistevooruga. Lepinguosalised parafeerisid partnerlus- ja koostöölepingu 6. aprillil 2016 Putrajayas.

Läbirääkimisprotsessis osalesid Euroopa välissteenistus ja komisjoni talitused. Liikmesriikidega on kogu läbirääkimiste protsessi vältel konsulteeritud nõukogu asjaomaste töörühmade kohtumistel. Euroopa Parlamenti on läbirääkimiste vältel korrapäraselt teavitatud.

Komisjon on arvamusel, et nõukogu läbirääkimisjuhistes seatud eesmärgid on saavutatud ning et lepingu eelnõu võib nüüd esitada allakirjutamiseks ja sõlmimiseks.

5. augustil 2016 esitasid kõrge esindaja ja komisjon nõukogule ühissetepanekud nõukogu otsuse kohta kirjutada alla ja sõlmida Euroopa Liidu ja Malaisia vaheline partnerlus- ja koostööleping ainult ELi pädevuses oleva lepinguna. Liikmesriigid kiitsid lepingu sisu heaks, kuid asusid Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna töörühmas (COASI) üksmeelselt seisukohale, et leping tuleks alla kirjutada ja sõlmida segalepinguna. Selle seisukoha kinnitas 17. märtsil 2017 ametlikult COREPER, kes palus komisjonil ja kõrgel esindajal ettepanek läbi vaadata, viia sellesse sisse lepingu ajutise kohaldamise sätted ja muuta see segalepinguks. Pärast seda arutati Malaisia läbirääkijatega partnerlus- ja koostöölepingu muutmist segalepinguks ning lepingusse ajutist kohaldamist käsitlevate sätete ja lepinguosaliste määratluse lisamist. Neis küsimustes jõuti ka põhimõtteliselt kokkuleppele.

Kõrge esindaja ja komisjon esitasid 4. juulil 2018 nõukogule uue ühissetepaneku võtta vastu nõukogu otsus raamlepingu (segalepinguna) allakirjutamise ja selle ajutise kohaldamise kohta. Malaisia nõustus sellega, et lepingu näol on tegemist segalepinguga, kuid eelistas, et ajutist kohaldamist ei toimuks. Liikmesriigid nõustusid COREPERi 3. aprilli 2019. aasta koosolekul ametlikult, et partnerlus- ja koostöölepingu ajutist kohaldamist ei toimu, ning seejärel saavutati põhimõtteline kokkulepe Malaisia läbirääkijatega, kasutades 2016. aastal parafeeritud lepingut, millele lisati segalepingut silmas pidades uus lepinguosaliste määratlus.

Oluline on märkida, et komisjoni uuele ettepanekule eelnes pealäbirääkijate vaheline kirjavahetus, milles täpsustati, et Malaisia valitsus kirjutab lepingule alla kogu Malaisia nimel, st hõlmatakse nii föderaal- kui ka osariigitasand. Allakirjutamisega väljendaks Malaisia valitsus tahet võtta siduvaid kohustusi kogu Malaisia, sealhulgas Sabahi ja Sarawaki osariigi nimel. Pärast lepingu jõustumist, nagu on sätestatud lepingu artiklis 58, oleks leping siduv kogu Malaisia suhtes.

Käesolev ettepanek kujutab endast õiguslikku vahendit, millega leping sõlmitakse.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

2.1. Kokkuleppe eesmärk ja sisu

Partnerlus- ja koostööleping on esimene ELi ja Malaisia vaheline kahepoolne leping, mis asendab praeguse 1980. aasta Euroopa Majandusühenduse ja Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni liikmesriikide vahel sõlmitud koostöölepinguga loodud õigusraamistiku.

Partnerlus- ja koostööleping sisaldab õiguslikult siduvaid kohustusi, mis on ELi välispoliitikas kesksel kohal, sealhulgas sätteid inimõiguste, massihävitusrelvade leviku tõkestamise, terrorismivastase võitluse, Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, rände ja maksustamise kohta.

Partnerlus- ja koostööleping laiendab oluliselt vastastikuse suhtlemise ulatust majanduse ja kaubanduse, ning õiguse ja siseasjade valdkonnas. Leping tugevdab koostööd mitmes poliitikavaldkonnas, sh järgmistes valdkondades: inimõigused, massihävitusrelvade leviku tõkestamine, terrorismivastane võitlus, korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, kaubandus, ränne, keskkond, energeetika, kliimamuutused, transport, teadus ja tehnoloogia, tööhõive ja sotsiaalküsimused, haridus, põllumajandus, kultuur jne. Leping sisaldab ka sätteid ELi finantshuvide kaitse kohta. Partnerlus- ja koostööleping sisaldab ka tähtsat kaubanduskoostöö osa, mis sillutab teed käimasolevate vabakaubanduslepingut käsitlevate läbirääkimiste lõpetamisele.

Poliitiliselt märgib partnerlus- ja koostööleping Malaisiaga olulist sammu ELi rolli tugevnemise suunas Kagu-Aasias, toetudes ühistele väärtustele nagu demokraatia ja inimõigused. See leping sillutab teed poliitilise, piirkondliku ja ülemaailmse koostöö laiendamisele kahe sarnaselt meelestatud partneri vahel. Partnerlus- ja koostöölepingu rakendamisest on praktilist kasu mõlemale poolele ning see on ELi laiemate poliitiliste ja majandushuvide edendamise aluseks.

Lepinguga luuakse ühiskomitee, mis jälgib lepinguosaliste kahepoolsete suhete arengut. Leping sisaldab täitmatajätmise klauslit, millega nähakse ette võimalus peatada lepingu kohaldamine juhul, kui rikutud on selle olulisi osi.

2.2. Kavandatava otsuse õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktis iii on sätestatud, et kui leping loob koostöömenetlusi kehtestades teatud institutsioonilisi raamistikke, võtab nõukogu vastu otsuse lepingu sõlmimise kohta pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 kohase otsuse materiaalõiguslik alus on eelkõige lepingu eesmärgist ja sisust. Kohtupraktikas on sedastatud, et kui ELi meetme kontrollimise käigus selgub, et sellega taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üks neist on määratletav peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonnana, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab meetmel olema üksainus õiguslik alus, st peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev õiguslik alus. Erandkorras, kui on tuvastatud, et meetmega taotletakse korrigeerida mitut lahutamatu seotud eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, ilma et üks oleks teise suhtes teisejärguline, mistõttu on kohaldatavad aluslepingu erinevad sätted, peab niisugune meede põhinema vastavatel erinevatel õiguslikel alustel (vt selle kohta 10. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus komisjon vs. parlament ja nõukogu, C-178/03, EU:C:2006:4, punktid 42 ja 43; 11. juuni 2014. aasta kohtuotsus komisjon vs. nõukogu, C-377/12, EU:C:2014:1903, punkt 34, 14. juuni 2016. aasta kohtuotsus parlament vs. nõukogu,

C-263/14, EU:C:2016:435, punkt 44 ja 4. septembri 2018. aasta kohtuotsus komisjon vs. nõukogu (Kasahstan), C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, punkt 40).

Lepingu peamine eesmärk või valdkond kuulub arengukoostöö alla.

Seetõttu peaks kavandatud otsuse õiguslik alus olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 209, mida tõlgendatakse koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a.

2.3. Õiguslik laad

Partnerlus- ja koostöölepingu kohaldamisala analüüs näitab, et aluslepingutega on ELile antud pädevus tegutseda kõikides valdkondades, mis jäävad partnerlus- ja koostöölepingu kohaldamisalasse. Kõnealuse õigusliku analüüsi alusel esitasid kõrge esindaja ja komisjon algselt lepingu eelnõu ettepaneku, mis tulnuks alla kirjutada ja sõlmida ainult ELi pädevuses oleva lepinguna. Lisaks leidsid kõrge esindaja ja komisjon, et palju lühem ja paremini prognoositav ratifitseerimismenetlus partnerlus- ja koostöölepingu jõustumiseks ainult ELi pädevuses oleva lepinguna vastab liidu huvile hakata lepingut kiiresti rakendama.

Kuid, nagu eespool märgitud, nõudsid liikmesriigid nõukogus ühehäälselt (COASI töörühmas 21. septembril 2016 ja COREPERis 17. märtsil 2017), et komisjon ja kõrge esindaja muudaksid lepingu segalepinguks ning näeksid ette ajutise kohaldamise. Pärast selle seisukoha kujunemist otsustasid komisjon ja kõrge esindaja pidada läbirääkimisi lepingu kohandamiseks ja muuta lepingule allakirjutamist ja sõlmimist käsitlevaid ettepanekuid, et hoida ära lepingu Euroopa Liidu poolse allakirjutamise ja sõlmimise takerdumist nõukogus. Kuigi Malaisia oli algselt nõustunud lepingu ajutise kohaldamisega, eelistas ta hiljem, et ajutist kohaldamist ei toimuks.

Sõlmimiseks esitatav eelnõu (lisatud) kujutab endast segalepingut.

2.4. Kavandatava otsuse vajalikkus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 216 on sätestatud, et liit võib sõlmida lepingu ühe või mitme kolmanda riigiga, kui aluslepingutes on nii sätestatud või kui lepingu sõlmimine on vajalik mõne aluslepingutes seatud eesmärgi saavutamiseks liidu poliitika raames, kui lepingu sõlmimise näeb ette liidu õiguslikult siduv akt või kui see võib mõjutada ühiseeskirju või muuta nende reguleerimisala.

Partnerlus- ja koostöölepingulaadsete lepingute sõlmimine on ette nähtud aluslepingutes, nimelt ELi toimimise lepingu artiklis 209. Lisaks sellele on partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimine vajalik aluslepingutes seatud eesmärkide saavutamiseks liidu poliitika raames.

Seetõttu tuleb leping liidu nimel sõlmida.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 209 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas nõukogu [...] otsusega [XXX]¹ kirjutati [...] liidu nimel alla ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vahelisele partnerluse ja koostöö raamlepingule, eeldusel et see hiljem sõlmitakse.
- (2) Lepingu eesmärk on tugevdada koostööd mitmes poliitikavaldkonnas, sh järgmistes valdkondades: inimõigused, massihävitusrelvade leviku tõkestamine, võitlus terrorismi vastu, võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu, kaubandus, ränne, keskkond, energeetika, kliimamuutused, transport, teadus ja tehnoloogia, tööhõive ja sotsiaalküsimused, haridus ja põllumajandus.
- (3) Ühise arusaama järgi on Malaisia valitsuse teade, milles väljendatakse nõusolekut end lepinguga siduda, lepingu artikli 58 lõike 1 kohaselt ja kooskõlas Malaisia föderaalsete põhiseadusega siduv kogu Malaisia suhtes.
- (4) Leping tuleks liidu nimel heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Malaisia valitsuse vaheline partnerluse ja koostöö raamleping kiidetakse liidu nimel heaks.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

¹ ELT [...], [...], lk [...].

Artikkel 2

Käesolevaga volitatakse komisjoni esitama lepingu artiklis 59 sätestatud teate või nimetama isiku, kes on volitatud liidu nimel seda teadet esitama, et väljendada liidu nõusolekut end lepinguga siduda.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*